

(ಗೊಂದಲ)

ಡಾ: ಶರಣ ಪ್ರಕಾಶ್ ರುದ್ರಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್: ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆಯೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಅಲ್ಲಿ ಕಾರಣವನ್ನು produce ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣವನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮ ರಾಜೀನಾಮೆ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನೀಡಲ್ಲ. ಅವರು ಸ್ವಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಕೊಡುವುದು ಬಿಟ್ಟರೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಎಂದು ಅವರು ನಮಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನೇನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಈಗ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆ.

2. ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಗಳು

ಮಾನ್ಯಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು:

ರಾಜ್ಯದ ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಬೊಮ್ಮಾಯಿ, ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮ, ಶ್ರೀ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಕರವೀರಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್.ಗುರುಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಬಿ. ವೆಂಕಟರಾಯಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿಂಗಾರಿಗೌಡ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಟಿ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಅವರುಗಳು ನಿಧನ ಹೊಂದಿರುವುದನ್ನು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಾದದಿಂದ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

1. ಶ್ರೀ ಸೋಮಪ್ಪ ರಾಯಪ್ಪ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ

ರಾಜ್ಯದ ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಅವರು 1924ನೇ ಜೂನ್ 6 ರಂದು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಶಿಗ್ಗಂವ್ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕರಡಗಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದು ಬಿ.ಎ ಹಾಗೂ ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ ಪದವೀಧರರು. ಶ್ರೀಯುತರು ಎಂ.ಎನ್.ರಾಯ್ ರವರ ರ್ಯಾಡಿಕಲ್ ಡೆಮೋಕ್ರಾಟಿಕ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದು, ಹಲವಾರು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. 1967ರಲ್ಲಿ ಕುಂದಗೋಳ ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ

ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿದ್ದು, 1972ರಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ, 1978, 1983, ಹಾಗೂ 1985ರಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು ಹಾಗೂ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಹಲವಾರು ಖಾತೆಗಳ ಸಚಿವರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದ ಶ್ರೀಯುತರು 1988ರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯಸಭೆಗೆ ರಾಜ್ಯದಿಂದಲ್ಲದೇ ಒರಿಸ್ಸಾ ರಾಜ್ಯದಿಂದಲೂ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಯುತರು ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದೊಂದಿಗೆ ಕಂಗೊಳಿಸಿದವರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿ ಸಕ್ರಿಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ ಶ್ರೀಯುತರು ಗೋವಾ ವಿಮೋಚನಾ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಕಾಳಜಿ ಹೊಂದಿದ್ದ ಶ್ರೀಯುತರು ನರಗುಂದ- ನವಲಗುಂದ ರೈತ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಹದಾಯಿ ಮತ್ತು ಮಲಪ್ರಭ ನದಿಗಳ ಜೋಡಣೆಗಾಗಿ ಗೋವಾ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಕೂಡಲೆ ಸಂಗಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ರಚಿಸಿದ್ದು ಇವರ ಸಾಧನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ವಿಭಜನೆಯಾದಾಗ ಸಂಸ್ಥಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡ ಶ್ರೀಯುತರು ನಂತರ ಜನತಾ ಪರಿವಾರದ ಪ್ರಮುಖರಾಗಿದ್ದರು. ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದು, ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಂಕಣಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಯುತರು ರಾಜಕೀಯ ಘನತೆಗೆ ಕುಂದುಬಾರದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಂಡ ರೀತಿ ಇತರ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಮಾದರಿ. ಅವರ ನಿಧನದಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಯುತರು ದಿನಾಂಕ 10.10.2007 ರಂದು ನಿಧನ ಹೊಂದಿದರು.

2. ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮ.

ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮ ಅವರು 1930ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 25ರಂದು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿರಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದು, ಬಿ.ಎ. ಪದವೀಧರರು. ಭಾರತೀಯ ಜೀವವಿಮಾ ನಿಗಮದ ಉದ್ಯೋಗಿಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿಯವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪದಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಬೇಡ್ಡಿ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿ “ಬೇಡ್ಡಿ ಅಮ್ಮ” ಎಂದೇ ಖ್ಯಾತಿ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮತಿಯವರು 1978ರಲ್ಲಿ 6ನೇ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಅಂಕೋಲ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮತಿಯವರು ದಿನಾಂಕ 19.08.2007 ರಂದು ನಿಧನ ಹೊಂದಿದರು.

3. ಶ್ರೀ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಕರವೀರಪ್ಪ

ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಕರವೀರಪ್ಪ ಅವರು 1916ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ 16 ರಂದು ಜನಿಸಿದ್ದು, ಕೃಷಿಕರಾಗಿದ್ದರು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದ ಶ್ರೀಯುತರು 14 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ನರಗುಂದ ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಧಾರವಾಡದ ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಯುತರು 7, 8, ಹಾಗೂ 9ನೇ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ನವಲಗುಂದ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಯುತರು ದಿನಾಂಕ 25.09.2007 ರಂದು ನಿಧನ ಹೊಂದಿದರು.

4. ಶ್ರೀ.ಎ.ಎಸ್.ಗುರುಸ್ವಾಮಿ

ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ.ಎ.ಎಸ್.ಗುರುಸ್ವಾಮಿ ಅವರು 1941ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 12ರಂದು ಮೈಸೂರಿನ ಆಯರಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದು, ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ, ಎಂ.ಎ, ಹಾಗೂ ಬಿ.ಎಲ್. ಪದವೀಧರರು. ಶ್ರೀಯುತರು ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಪದವಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಪಡೆದು ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಕಳೆದ ಮೂರು ದಶಕಗಳಿಂದ ಸಕ್ರಿಯ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ

ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು. ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಚುಟುಕು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಯುತರು 11ನೇ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಯುತರು ದಿನಾಂಕ 2.10.2007 ರಂದು ನಿಧನ ಹೊಂದಿದರು.

5. ಶ್ರೀ ಬಿ.ವೆಂಕಟರಾಯಪ್ಪ

ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಬಿ.ವೆಂಕಟರಾಯಪ್ಪರವರು 1928ನೇ ಜೂನ್ 5ರಂದು ಕೋಲಾರದ ಭಕ್ತರಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದು, ಕೃಷಿಕರಾಗಿದ್ದರು. 1947ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಸೆರೆಮನೆ ವಾಸ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದರು. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಂಡಳಿಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದ ಶ್ರೀಯುತರು 4ನೇ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಯುತರು ದಿನಾಂಕ 3.10.2007 ರಂದು ನಿಧನ ಹೊಂದಿದರು.

6. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿಂಗಾರಿಗೌಡ

ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿಂಗಾರಿಗೌಡ ಅವರು 1916ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 16ರಂದು ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕರಡಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದು, ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದ ಶ್ರೀಯುತರು ಮಂಡ್ಯ ರೈತ ಕೃಷಿಕರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲಾ ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಹಲವಾರು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜೊತೆ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಯುತರು ನಾಲ್ಕನೇ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ನಾಗಮಂಗಲ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಯುತರು ದಿನಾಂಕ 13.10.2007 ರಂದು ನಿಧನ ಹೊಂದಿದರು.

7. ಶ್ರೀ ಟಿ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ

ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಟಿ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪರವರು 1938ನೇ ಜೂನ್ 21ರಂದು ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕು ತಿಟ್ಟಮಾರನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದು, ಕೃಷಿಕರು. ಶಾಂತವೇರಿಗೋಪಾಲಗೌಡರ ಅನುಯಾಯಿಯಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಶ್ರೀಯುತರು 4 ಹಾಗೂ 5ನೇ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಯುತರು ದಿನಾಂಕ 15.10.2007 ರಂದು ನಿಧನ ಹೊಂದಿದರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್.ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ರಾಜ್ಯದ ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಬೊಮ್ಮಾಯಿ, ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮ, ಶ್ರೀ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಕರವೀರಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್.ಗುರುಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಬಿ.ವೆಂಕಟರಾಯಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿಂಗಾರಿಗೌಡ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಟಿ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಅವರುಗಳು ನಿಧನ ಹೊಂದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಾದದಿಂದ ತಾವೇನು ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಧ್ವನಿಗೂಡಿಸುತ್ತಾ, ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಎಸ್.ಆರ್.ಬೊಮ್ಮಾಯಿ, ನಮ್ಮ ನಾಡು ಕಂಡಂಥ ಅಪರೂಪದ ಹಿರಿಯ ರಾಜಕಾರಣಿಯೊಬ್ಬರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರು ಅಗ್ರಗಣ್ಯ ನಾಯಕರಾಗಿ ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥ ಯುವಕರಿಗೆ ದೊಡ್ಡದಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ದಾರಿದೀಪವಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಖಚಿತತೆ, ಸ್ನೇಹಪರ ನಡವಳಿಕೆ, ಅನ್ಯಾಯವಾದಾಗ ಪ್ರತಿಭಟಿಸತಕ್ಕಂಥ ಸಂಘರ್ಷದ ಕಿಚ್ಚು ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳಾಗಿದ್ದವು. ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಎಂ.ಎನ್.ರಾಯ್‌ರವರ ಅನುಯಾಯಿಯಾಗಿ, ರ್ಯಾಡಿಕಲ್ ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ನಿಲುವುಗಳಿಂದ ಪ್ರಕರಗೊಂಡಿದ್ದ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು, ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಂದಗೋಳ ದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನವರೆಗೆ, ನಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜಧಾನಿ ದೆಹಲಿಯವರೆಗೆ

ತಮ್ಮದೇ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ತಮ್ಮ ಛಾಪನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದಂಥವರು. ರಾಜ್ಯದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರಾಗಿ, ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರಾಗಿ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತ ನೀಡಿದವರು. ತದನಂತರ ಕೇಂದ್ರದ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರಾಗಿ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಆಡಳಿತ ಹಾಗೂ ಸಮಚಿತ್ತದ ನಡವಳಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾಯಕರ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ದಿವಂಗತ ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಚಿಂತನೆಗಳೊಂದಿಗೆ, ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮೆರೆದಿದ್ದ ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರು, ರೈತರು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಕಾಳಜಿವಹಿಸಿ ನಿರಂತರ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವಂಥದ್ದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಐತಿಹಾಸಿಕ ನರಗುಂದ- ನವಲಗುಂದ, ರೈತ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ರೈತರ ನ್ಯಾಯೋಚಿತ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸ್ಪಂದಿಸುವಂತೆ ಧೀರೋದ್ಧಾರವಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದಂಥವರು. ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಸಭೆ ಎರಡೂ ಸದನಗಳಲ್ಲೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಅವರದು. ಹಾಗೆಯೇ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ಸಮನ್ವಯದ ರಾಜಕಾರಣದ ಮೂಲಕ ಪಕ್ಷಾತೀತವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ್ದ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಹಾಗೂ ಸಜ್ಜನ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಆಡಳಿತ ಹೇರುವ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಣಿಸುವ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಹುನ್ನಾರವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರು, ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ವಜಾ ವಿರುದ್ಧ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮನವಿಯ ಮೂಲಕ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಒಂದು ತೀರ್ಪು ಹೊರಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತರಾದರು. ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ವಿಧಾನ ಸಭೆ ಗೊಂದಲಗಳು ಉಂಟಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ತೀರ್ಪು, ಸಂವಿಧಾನದ 356 ನೇ ವಿಧಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗದಂತೆ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೇರುವಲ್ಲಿ ಈ ಐತಿಹಾಸಿಕ ತೀರ್ಪು ನೆರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರಿಗೆ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಈ ತೀರ್ಪು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇಂಥ ವಿಶಿಷ್ಟ ನಾಯಕನ ನಿಧನದಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಗತಿಪರ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಾದಿಚಿಂತಕರೊಬ್ಬರನ್ನು

ಕಳೆದುಕೊಂಡಂತಾಗಿದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಹಳೆಯ ತಲೆಮಾರಿನ ಆದರ್ಶವಾದಿ ನಾಯಕ ಕೆ.ಸಿಂಗಾರಿ ಗೌಡ ರವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಓಡಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಂಗರಿಗೌಡರವರನ್ನು ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದಿಂದ ನೋಡುವಂಥ ಅವಕಾಶ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಅವರು ಸಹಕಾರಿ, ಕೃಷಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಸಿಂಗಾರಿಗೌಡರವರು, ಆಧಿತ್ಯ, ಆದರದ ಹಾಗೂ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ನೆರವು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸರಳತೆ ಮತ್ತು ಸಜ್ಜನಿಕೆಗೆ ಕಳೆಗಟ್ಟಿ ಒಂದು ಮೌಲ್ಯದ ಸಂಕೇತದಂತೆ ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಅವರು ಇದ್ದರು. ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಗಮಂಗಲ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ಒಂದು ಅವಧಿಗೆ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದ ಸಿಂಗಾರಿ ಗೌಡರು, ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಹಕಾರಿ ಚಳುವಳಿಯ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾರಣಕರ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರಾಗಿದ್ದಂಥ ಶ್ರೀ ಬಿ.ವೆಂಕಟರಾಯಪ್ಪರವರು, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ಆರಿಸಿ ಬಂದ ಅವರು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಕೊಡುಗೆ ಗುರುತರವಾದಂಥದ್ದು. ಶಾಂತವೀರ ಗೋಪಾಲಗೌಡರ ಅನುಯಾಯಿಯಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಟಿ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ನಾಲ್ಕು ಮತ್ತು ಐದನೇ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ಚನ್ನಪಟ್ಟಣದ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಂಥವರು. ಅವರು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದಂಥ ಹಿರಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಗುರುಸ್ವಾಮಿಯವರು ಕಾನೂನು ಪರಿಣಿತರಾಗಿದ್ದರು. ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಚುಟುಕು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅವರು ಚುಟುಕು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಸಹ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ರೈತ ಪರ ಕಾಳಜಿ ಹೊಂದಿದ್ದ ಗುರುಸ್ವಾಮಿಯವರು ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಪದವಿ ಪಡೆದಿದ್ದು ವಿದೇಶಿ ಚಿಂತನೆ ಹಾಗೂ ಸರಳತೆಯಿಂದ ಜನಾನುರಾಗಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮ ರವರು 1978ರಲ್ಲಿ ಅಂಕೋಲ, ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಆರನೇ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ಆರಿಸಿ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಪ್ರಿಯ ನಾಯಕಿಯರಲ್ಲಿ

ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು. ಬೇಡ್ತಿ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಮಾರಕ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ನಡೆದ ಹೋರಾಟದ ನೇತೃತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದ ಅವರು ಬೇಡ್ತಿ ಅಮ್ಮ ಎಂದೇ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಾಗಿದ್ದಂಥವರು. ಶ್ರೀ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಕರವೀರಪ್ಪ ರವರು ನವಲಗುಂದದಿಂದ ಮೂರು ಬಾರಿ ಶಾಸಕರಾಗಿದ್ದಂಥವರು. ಕೃಷಿಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದರು. ನರಗುಂದದ ಎಪಿಎಂಸಿ ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡದ ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯನರ್ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮಹನೀಯರ ನಿಧನದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಂಗಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇವರುಗಳ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೋರಿ ಈ ದುಃಖವನ್ನು ಭರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿ ಮೃತರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಭಗವಂತ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಈ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನಾನೂ ಧ್ವನಿಗೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮಸ್ಕಾರ.

ಶ್ರೀ ಎನ್.ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ (ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು): ತಾವು ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲಿಗೆ ಇವರುಗಳ ನಿಧನದಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಧಾರಿತ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ತುಂಬಲಾರದ ನಷ್ಟವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಇವತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಂಥಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾನಾಡುತ್ತೇವೆ. But ideological pattern ನಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಸರಿದಿದ್ದೇವೆ. ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರು ವಕೀಲರಾಗಿದ್ದರು. ಎಂ.ಎನ್. ರಾಯ್ ರಷ್ಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ಒಬ್ಬ ಮೇಧಾವಿ. ಅವರ ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರ್ಯಾಡಿಕಲ್ ಡೆಮೋಕ್ರಾಟಿಕ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಯ್ ರವರ ವಿಚಾರಧಾರೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಶ್ರೀ ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರು, ಪ್ರಗತಿಪರ ವಿಚಾರಧಾರೆಯ ಒಬ್ಬ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಂಥವರು. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಬಿಡುತ್ತದೆ ಅದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಕುರ್ಚಿ ಸಿಗಬಹುದು ಸಿಗದೇ ಹೋಗಬಹುದು ಅದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ರಾಜಕಾರಣ

ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸಹ ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅವರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಇತ್ತು. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವುಗಳು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತಾಪ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ, ಅವರು ಇದ್ದಾಗ ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಂಥ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಾವು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ideology based ರಾಜಕಾರಣ ಆಗಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ನೆಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರು ನಮ್ಮ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಹಿರಿಯ ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಿದ್ದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಶ್ರೀಯುತರನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿಪರ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಧಾರೆ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೂ ಕೂಡ ಇವರ ಅಗಲಿಕೆಯಿಂದ ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ನನ್ನ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಅನುಸೂಯರವರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಯುತರು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾಗಿದ್ದು, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಹೋರಾಟ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಕರವೀರಪ್ಪನವರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಎ.ಎಸ್. ಗುರುಸ್ವಾಮಿರವರು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಇವರು ನಮಗೆ ಬಹಳ ಬೇಕಾದವರು ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವರನ್ನೂ ಸಹ

ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಿ. ವೆಂಕಟರಾಯಪ್ಪನವರು ಮಾನ್ಯ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಸಮಾಜವಾದ ಪಕ್ಷದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಮಾನ್ಯ ಕೆ.ಸಿಂಗಾರಿಗೌಡರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಟಿ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರ ಅಗಲಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಾವು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅನುಮೋದನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್ (ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು):- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಆರ್.ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಈ ಸಮಾಜದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಅವರು ಮೂರು ಸಲ ಸತತವಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಅವರೂ ಕೂಡ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದಲೇ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ನನಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅಭಿಮಾನದ ಸಂಗತಿಯೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಆರ್.ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರು ಕೆಳ ಹಂತದ ರಾಜಕಾರಣದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಂದರೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಯುತರು ಕುಂದಗೋಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಪಕ್ಷೇತರರಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದರು. ಆ ನಂತರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿಭಜನೆಯಾದಾಗ ಅವರು ಸಂಸ್ಥಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಳಿದರು. ಶ್ರೀಯುತರು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ, ಕೆಳ ಹಂತದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಆರ್.ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಹಲವಾರು ಪ್ರಮುಖವಾದಂಥ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. ಹಾಗೆಯೇ, ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಸಭೆಗಳೆರಡರಲ್ಲಿಯೂ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಅವಕಾಶಗಳು ಸಿಗುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಮತ್ತೆ ಹಲವಾರು

ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇವರು ಮಾತನಾಡಿದಂತಕ್ಕಂಥ ನಡವಳಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿದಾಗ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಸದರಿ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರರ್ಗಳವಾಗಿ ವಿಧಾನ ಸಭೆ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದಂತಕ್ಕಂಥ ಹಲವಾರು ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಶ್ರೀಯುತರು ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸಿದಂತಕ್ಕಂಥದನ್ನು ಆವತ್ತಿನ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಇವತ್ತಿಗೂ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆಡಳಿತ ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ ಇರಬಹುದು, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ತತ್ವ ಅಥವಾ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಅವರು ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದರೆ, ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದು, ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದಂಥ ಲಾಭಗಳು ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದಕ್ಕೆ compromise ಎಂದಿಗೂ ಸಹ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಆದರ್ಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಅವರು ಪಕ್ಷಾಂತರಿಗಳೆಂದು ಯಾವಾಗಲೂ ಅನಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದರೋ ಅದೇ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮುಂದುವರಿದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಆದರೆ, ಆ ಪಕ್ಷಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಬದಲಾದರೂ ಅವರು ಮಾತ್ರ ಅದೇ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಪಕ್ಷಾಂತರಿಗಳೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಅವರು ಯಾವತ್ತೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಮನೋಭಾವನೆ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರಲ್ಲಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ಬೆಳೆದರೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಯುತರು ಎಂ.ಎನ್.ರಾಯ್‌ರವರು ತತ್ವ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇರೇಪಿತರಾಗಿ ಅವರ ಒಂದು ಅನುಯಾಯಿಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥದನ್ನು ನಾವು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಎಂ.ಎನ್.ರಾಯ್‌ರವರ ವಿಚಾರಧಾರೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ವೈಚಾರಿಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ

ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ರೈತರ ಪರವಾದ ಹೋರಾಟ ಅಥವಾ ಮಹದಾಯಿ ಮತ್ತು ಕಳಸಾ ಬಂಡೂರಿ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರೀಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ಗೋವಾ ವಿಮೋಚನಾ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಕ್ರೀಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ಕೇಂದ್ರದ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೆಗ್ಲೆಟ್ ಆಗಿದ್ದಂಥ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟವರು ಎಸ್.ಆರ್.ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಗರಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಂಥವರು ಅನೇಕ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವರ ಮಗನಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಸವರಾಜ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರ ಹೆಸರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಎರಡನೇ ಸಾರಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಗರಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಎಸ್. ಬಸವರಾಜ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರು ಬೆಳೆದಿದ್ದರಿಂದ ಅವರೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕಂಥದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ರವರ ತಾತ್ವಿಕ ಮತ್ತು ವೈಚಾರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಬಗ್ಗೆಯ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರ ಅಗಲಿಕೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವರ ಅಗಲಿಕೆಯಿಂದ ಆಗಿರುವ ದುಃಖವನ್ನು ಭರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರ ಕುಟುಂಬವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ದೇವರು ದಯಪಾಲಿಸಲೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಎಂ.ಕೆ.ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು ನಮ್ಮ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನವಲಗುಂದ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ಮೂರುಸಲ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ನಾನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಧಾರವಾಡ ಅಥವಾ ನವಲಗುಂದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ

ಮಾನ್ಯ ಎಂ.ಕೆ.ಕುಲಕರ್ಣಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಮತದಾರರು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರೆಲ್ಲರು ನಮ್ಮವರೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಶ್ರೀ ಎಂ.ಕೆ.ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದಂಥ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇಂದು ನಮ್ಮ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಆ ಭಾಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಎಂ.ಕೆ.ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು ಹೊಂದಿದ್ದರೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಎ.ಎಸ್.ಗುರುಸ್ವಾಮಿಯವರು ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಷಯ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೂ ಕೂಡ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ, ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ನಾನು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪಟ್ಟು ಹಿಡಿದು ಆ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸುಮ್ಮನೆ ಏನೋ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಥವರು ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇವರ ಅಗಲಿಕೆ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು, ಮಾನ್ಯ ಗುರುಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಆರ್.ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರು ಹಾಗೂ ಮೃತಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಇನ್ನಿತರರು ಹಾಗೂ ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರ ಕುಟುಂಬವರ್ಗಕ್ಕೆ ದೇವರು ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲೆಂದು ಮತ್ತು ಮೃತರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ನಾನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ತಾವು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಗೆ ನಾನೂ ಕೂಡ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ.ಪ್ರಕಾಶ್ (ಹೂವಿನ ಹಡಗಲಿ): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನಾಗಲಿ, ಸಿಂಧ್ಯಾರವರಾಗಲಿ, ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯನವರಾಗಲಿ, ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರಾಗಲಿ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದಂಥವರು. ಅವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಂಡಂಥವರು ಕೂಡ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದೊಂದು ಅಕಾಲಿಕ ಮರಣ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಇಳಿವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಸುನೀಗಿದ್ದು ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸಾವು ಎಲ್ಲರ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತಟ್ಟುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವಂಥದ್ದೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂಥ ಕೊಡುಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಅವರು ಬಹುದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ನೇರವೇರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ 1967 ರಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮಾಡಿದಂಥವರು. ಮುಂದೆ 1980 ರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ತಯಾರಿಲ್ಲದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಗ ಅವರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಸಿಂಧ್ಯರವರು ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನತಾಪಕ್ಷದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಾವೇಶವಾದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಂಜಿನ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು, ಯಾರ ಸಹಕಾರ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ 1980 ರಲ್ಲಿ ನೆಲಕಚ್ಚಿದ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮೇಲೆತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಜಿ.ಹೆಚ್.ಪಟೇಲ್‌ರು ಸೇರಿ 4 ಜನರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು, ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಮತ್ತು ದೇವೇಗೌಡರು. ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರವಾದಂಥ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ತರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಒಂದೆ ಅಲ್ಲ ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವರು ಅಸ್ತಿಬಾರ ಹಾಕಿದಂಥವರು. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ದಿವಂಗತ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಆ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ತತ್ವ ಮತ್ತು

ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಅನೇಕರು ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾವು ದುಡಿದಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅವರು ಎಂ.ಎನ್.ರಾಯ್‌ರವರ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರು ಕೂಡ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಇದ್ದವು. ಲೆನಿನ್‌ರವರಿಗೆ ಆ manifesto ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂಥ ರಾಯ್‌ರವರು ಮುಂದೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪರವಾಗಿ ಇದ್ದರು ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಾಲ್ಪಿನ್‌ರವರಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡಂಥವಾಗಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಹಳ ತಿರುವುಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ರೋಚಕವಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, 1967 ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಡಗಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ನಾಮಪತ್ರವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೂ ಕೂಡ ನಾಮಪತ್ರವನ್ನು ಅವರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ BSP ಪಕ್ಷದ ಡಮ್ಮಿ ಆದಂಥ ಒಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ನಾನು ನಾಮಪತ್ರವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದಾಗ, ಆಗ ಮೊಬೈಲ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ಗಳು ಕೂಡ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಟೆಲಿಫೋನ್‌ಗಳು ಕೂಡ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಾವಣಗೆರೆಯ ಮುಖಂಡರ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಶಿಗ್ಗಂವ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರಿಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕಂಥದ್ದು. ಆಗ ಲೋಕಸೇವಾ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿ ಮುದ್ದಾಳರವರು, ಅಳವಂಡಿ ಶಿವಮೂರ್ತಿಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇವರ ಮೂಲಕವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಈ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ರಾಜಕೀಯ ನೇತಾರರು ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅಂತಹ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದಂಥವರು ಆಗಿದ್ದರು. ಮುಂದೆ ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅವರು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಅಸ್ಥಿರತೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವಂಥ

ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಕೂಡ ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞರಾಗಿ ಅವರು ಒಂದು ಸಿನೆಮಾವನ್ನು ಬಾಲಬ್ರೂಯಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಆಯಿತು, ಏನಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರೂ ಆ ರೀತಿಯ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅವರು ಒಬ್ಬ ಉತ್ತಮವಾದ ವಕೀಲರು ಆಗಿದ್ದಂಥ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರಾಯಶಃ ಇಂತಹ ಒಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಅವರಿಗೆ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿರುವ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗದೇ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವಂಥ ನಿಲುವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಾಜಕೀಯ ಅಸ್ಥಿರತೆ ಉಂಟಾದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನದ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿನವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ತೀರ್ಮಾನ ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. Obiter Dicta ಎಂದು ಏನು ನಾವು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ, ಅದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಬಿಡಲಾರದೇ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸತತವಾಗಿ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಆ ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಆವತ್ತು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದಂಥ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿನ ನಿರ್ಣಯ ಇದೆ, ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಕೇಸ್‌ನ್ನು ಪ್ರಾಯಶಃ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಉದಾಹರಿಸುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂಥ ನಿಲುವು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಬರಗಾಲವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲದ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು ಮತ್ತು ಕೈಗೊಂಡಂಥ ಕ್ರಮಗಳು ಒಂದು ಮಾದರಿಯ ಕ್ರಮಗಳು ಆಗಿದ್ದವು. ಅದಾದ ನಂತರ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅವರು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಂದಾಗ ಆಗ ಎಸ್.ಆರ್.ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಕೂಡ

ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ನಿಲುವಿಗೆ ಅವುಗಳು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳು ಮತ್ತು ಸೂಚನೆಗಳು ಕೂಡ ಆಗಿದ್ದವು. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಡಾ:ಗೋಪಾಲ್‌ರಾವ್‌ರವರನ್ನು ಬಾಬರಿ ಮಸೀದಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಅವರು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂತೆ ವರದಿ ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಉದಾಹರಿಸಲ್ಪಡುವಂಥ ವರದಿಯಾಗಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನಾವು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೆನೆಯಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು 7 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಜನತಾಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಅಲ್ಲದೇ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇವಿಲಾಲ್‌ನಂಥ ಒಬ್ಬ ಮುತ್ಸದ್ಧಿ ರಾಜಕಾರಣಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಉಚ್ಛಾಟಿಸುವಂಥ ಅಪ್ರಿಯವಾದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅವರು ಕೈಗೊಂಡರು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಅಖಿಲಭಾರತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಂಥ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಇವತ್ತು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನಾವು ಸ್ಮರಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ತಾವು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಕ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅವರಿಂದ ಎಲ್ಲ ತರಹದ ರೀತಿಯಿಂದ ರೂಪಗೊಂಡಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಕರವೀರಪ್ಪರವರು ಬಹಳ ಸರಳವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವರು. ಅವರು ನಾಲ್ಕುಬಾರಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ಎ.ಎಸ್. ಗುರುಸ್ವಾಮಿಯವರು ಕೂಡ ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಅವರು ಮೆಲ್ಲೋಟಕ್ಕೆ ವೈರಾಗ್ಯದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದರೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಶಾಸಕರಾಗಿದ್ದರು. ಕೇವಲ ಅಲ್ಪಮತಗಳ ಅಂತರದಿಂದ ಅವರು ಲೋಕಸಭೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಮಾಡಿ ಸೋತವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಅಕಾಲಿಕವಾದ ಮರಣ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂಥ ಅನೇಕ ಹಿರಿಯರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಗೆ ನಾವು ಸಹಮತವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡುತ್ತಾ, ಆ ಮೃತರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಈ ಸದನ ಶಾಂತಿ, ಸಮಾಧಾನ ಅವರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ

ಸಿಗಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂಥ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ (ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಾವು ತಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಈ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಕೂಡ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ, ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೀರ್ಘ ಕಾಲ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡಿದಂತಹ ಒಬ್ಬ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಿದ್ದು ಇಂದು ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಗಲಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳು ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ, ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ.ಪ್ರಕಾಶ್, ಶ್ರೀ ಪಿ.ಜಿ.ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯಾ, ತಾವು ಕೂಡ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು ಈಗ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಕಂಡಂತಹ ಒಬ್ಬ ಅಪರೂಪದ ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಇಡೀ ರಾಜಕೀಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಯಾವತ್ತು ಕೂಡ ಅವರು ನಂಬಿದಂತಹ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ತತ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜೀ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರಲ್ಲ. ಬಹಳ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಅವರು ಸಾಯುವವರೆಗೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿಯ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಅವರು ಯಾವತ್ತು ಕೂಡ ರಾಜೀ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅವರು ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡಿದಂತಹ ನಿದರ್ಶನಗಳು, ಅವರ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎನ್.ರಾಯ್‌ರವರ ಹಿಂಬಾಲಕರಾಗಿದ್ದರು. Radical Democratic Party ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರು ವೈಚಾರಿಕತೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯೂ ಇತ್ತು, ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇತ್ತು, ತತ್ವ ಮತ್ತು ನೀತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಕರ್ನಾಟಕದ

ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಅಪಾರವಾದ ಗೌರವವಿದೆ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅವರನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರಾಗುವವರೆಗೂ ಕೂಡ ಅವರು ಬೆಳೆದಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿ 4 ಸಾರಿ, ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಮೇಲ್ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು, 2 ಬಾರಿ ರಾಜ್ಯಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಕೆಳಮನೆ, ಮೇಲ್ಮನೆ, ರಾಜ್ಯಸಭಾ ಮತ್ತು ಲೋಕಸಭಾ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಅವರಿಗೆ ದೊರಕಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೆನೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಬಂದವರಾಗಿದ್ದರು ಅವರು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರುವಾಗ, ಉಪಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಶ್ರಮಿಸಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೆನೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರುವಾಗ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಯಾವಾಗಲೂ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರೈತರು, ನೀರಾವರಿ, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದಂತಹ ಒಬ್ಬ ನಾಯಕ ಎಂಬುದನ್ನು ಇವತ್ತು ನಾವು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾಗ ಅಪಾರವಾದಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಬಹುಶಃ ಒಂದು constitution ಗೆ ಬಿಲ್ ತರುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಕೂಡ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಎಜುಕೇಷನ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಏನು ನಾವು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ 14 ವರ್ಷದೊಳಗಿರುವವರಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ Right to Education ಒಂದು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಆಗಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದು ಕೂಡ ಇವತ್ತು ನೆನೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಿಗಬೇಕು, ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ನಾಗರಿಕರಾಗಿ ಬದುಕಬೇಕು, ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಸಮಾನರಾಗಿ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನ ಸಿಗಬೇಕು, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ

ಶೋಷಣೆಯಿಂದ ಹೊರಬರುವಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬರಬೇಕೆನ್ನುವಂತಹ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವಂತಹದ್ದು ಇವತ್ತು ನೆನೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದನ್ನು ನೆನೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಏನು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿ ಅವತ್ತು ಅವರ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಬಾಹಿರವಾಗಿ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಆಗಿತ್ತು, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಇವತ್ತು Supreme Court has a laid down a law in Bommai case. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಕೂಡ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದಾಗ ಅದು ಇವತ್ತು ಕಾನೂನಾಗಿ ನಾವು ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ, ಅಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಬಂದಾಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಬಹುಶಃ ಅದು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅದು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಬಾಹಿರವಾಗಿ ಆಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಅವರು ಪೂರ್ಣಾವಧಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ತಪ್ಪಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕೂಡ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಆ 10-11 ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಇವತ್ತು ಅವರ ಕೊಡುಗೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಅಪಾರವಾಗಿದೆ. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ದೇಶಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅವರ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರವಾಗಿದೆ. ಜನತಾಪಕ್ಷವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಒಬ್ಬ ಪ್ರಮುಖ pillar ಆಗಿದ್ದರು; he has one of the pillars. ಜನತಾಪಾರ್ಟಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ, ಜನತಾದಳವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ, ಆ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಇದ್ದಾಗಲೇ ವಿ.ಪಿ.ಸಿಂಗ್‌ರವರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯಾದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ನೆನೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಡುಗೆಗಳು ಅಪಾರವಾಗಿದೆ, ಅವೆಲ್ಲವನ್ನು ನಾವುಗಳು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಚಿರಶಾಂತಿ ಸಿಗಲಿ, ಅವರ ಆದರ್ಶಗಳು ಯುವಪೀಳಿಗೆಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಅವರ ಕುಟುಂಬವರ್ಗದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಶಾಂತಿ ದೊರಕಲಿ, ಅವರ ಸಾವಿನಿಂದ

ಆದ ದುಃಖವನ್ನು ಭರಿಸುವಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಬರಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನುಳಿದಂತಹ ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮ, ಶ್ರೀ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಕರವೀರಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್.ಗುರುಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹೋಬಳಿಯವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಯ್ಯರಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಬಂದವರಾಗಿದ್ದು, ಪಂಚಾಯಿತಿಯಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್, ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ನಾನು ಮತ್ತು ಅವರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗೆ ಮೆಂಬರ್‌ಗಳಾಗಿದ್ದೆವು. 1988 ರಲ್ಲಿ ಅವರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು 1999ರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವಿರುದ್ಧ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದರು. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದು ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮರಣಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನು ಅವರು ಬಹಳ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್.ಗುರುಸ್ವಾಮಿಯವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಗಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಚಿರಶಾಂತಿ ದೊರಕಲಿ, ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಅವರ ನಿಧನದಿಂದ ಆದ ದುಃಖವನ್ನು ಭರಿಸುವಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಬರಲಿ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಂತಹ ಶ್ರೀ ಬಿ.ವೆಂಕಟರಾಯಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿಂಗಾರಿಗೌಡರವರು, ಶ್ರೀ ಟಿ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಇವರುಗಳೆಲ್ಲರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಚಿರಶಾಂತಿ ದೊರಕಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ (ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದುವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರ ಮಾತಿಗೆ ನಾನು ನನ್ನ ಸಹಮತವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಏರುಪೇರುಗಳನ್ನು ನೋಡ ಬೇಕಾದಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಬಹುಶಃ ಇಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾಗ ಜನತಾಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾಗ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು

ಅನುಭವಿಸುವಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಅವರ ಯೋಚನೆ ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಬಹಳ rational ಆಗಿತ್ತು. ಅತ್ಯಂತ ಒಳ್ಳೆಯ ವಕೀಲರಾಗಿ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಆ ಸಮಿತಿಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೂಡ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ವರ್ಷ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ, ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರ ಜೊತೆ ಅವರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡುವ ದಿವಸ ನಾನು ಕೂಡ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು. ಗೋವಾ ವಿಮೋಚನಾ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಮಹದಾಯಿ ನೀರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಸಕ್ರಿಯವಾದ ಹೋರಾಟಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಬಂದರು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಅವರ ಪುಣ್ಯವೆಂದರೆ ಎರಡು ಮನೆಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಆನಂತರ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ 4-5 ಪ್ರಮುಖ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಚಿವರಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ದಿವಸ ನಿಜವಾಗಿ ಅವರು democratic ಆಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲವಾಗಿ, ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ, ಪಕ್ಷದ ಬಹುತೇಕ ಎಂಎಲ್‌ಎಗಳು, ಶಾಸಕರು ಮತವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ದಿವಸ ನಮಗೆ ಕಣ್ಣು ಕಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಅವರನ್ನು ಇಳಿಸಿದಂತಹ ದಿವಸಗಳು ಸಹ ನಮಗೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಅವರನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವತ್ತು ಅವರು ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಇಳಿದ ದಿವಸವು ಕೂಡ ದೋರಣಿ ಇತ್ತು. ನಮಗೆ ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲವೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಹೇಗೆ ಇಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ಯಾರೋ ಹೋಗಿ ಗವರ್ನರ್‌ಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಹುಡುಗಾಟದ ಮಾತು ಎಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ, ಅದನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ದಾವೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಇವತ್ತು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿನಿಂದ

ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಒಂದು direction issue ಆಗುವಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಹೋದರು. ಮುಂಬರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸಂದಿಗ್ಧಗಳೇನಾದರೂ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದರೆ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಕೇಂದ್ರ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಬಹುಶಃ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅವತ್ತು ಬಹಳ neglected area ಆಗಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರದ ಬಹುತೇಕ ಹಣ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಎಜುಕೇಷನ್‌ಗೆ ಖರ್ಚಾಗುವಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಆಗಬೇಕು. ಆಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ವಿನಿಯೋಗ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ನಿಖರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಜನತಾದಳ (ಯು) ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಬೇಕಾಯಿತು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಅವರು ಜನತಾದಳ (ಯು) ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗುವವರೆಗೂ ಬಹುಶಃ ಬಹಳ ಜನ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದರು. ಆ ರೀತಿ ಜನತಾದಳ (ಯು) ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮೇಲೆ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಅವರು ಏಕಾಂಗಿಯಾದರು. ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯ, ನಾವು ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಶ್ರೀಯುತರಾದ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರ ಹೆಸರೇಳಿ ಕೃತರ್ಥರಾದವೇನೋ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಅ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಂತರ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಹಳ ನೋವು ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅವರ ದುಃಖವನ್ನು ಸಹಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಅವರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅವರ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಭಗವಂತನು ನೀಡಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾ, ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್. ಗುರುಸ್ವಾಮಿಯವರು ನಮಗೆ ಬಹಳ ನಿಕಟರಾಗಿದ್ದು ಹೋರಾಟಗಾರರು ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಕೂಡ ವಕೀಲರಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದಂತಹವರು. ಅವರು ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆಯದೆ ಹೋದರೂ ಯೋಚನಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಗೆ, ಏನು

ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದು ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಗುರುಸ್ವಾಮಿಯವರು ನಿಧನರಾದ ದಿವಸ ನಾನು ಅವರ ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವರ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಸೇರಿದ್ದರು. ಎ.ಎಸ್.ಗುರುಸ್ವಾಮಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನ ಇದ್ದರೂ ಏಕೆ ಈ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಓಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ 8 ರಿಂದ 9,000 ಓಟುಗಳ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದವರು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದಾಗ, ಈ ಸಲದ ಚುನಾವಣೆಯೇ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದದ್ದು, ಹಾಗಾಗಿ ಶ್ರೀ ಗುರುಸ್ವಾಮಿಯವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಈ ಸಲದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಳೆಯಬಾರದೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಹೇಳಿದರು. ನಿಜವಾಗಲೂ ಅವರೂ ಕೂಡ ಜನಮನ್ನಣೆ ಗಳಿಸಿದ್ದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅವರ ಪುತ್ರನೊಂದಿಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿ ಬಂದೆ. ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಈ ದುಃಖವನ್ನು ಸಹಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಭಗವಂತ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿಂಗಾರಿಗೌಡರವರ ಜೊತೆ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಗಿನ ಒಡನಾಟ ಇತ್ತು. ಇದು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿತ್ತು. ತಾವು ಇದನ್ನು ತಿದ್ದುವಡಿ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಅವರು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದರು. ಆಗ ನಾವು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್‌ನಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಶುರು ಮಾಡಿದೆವು. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದವರು. ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಮತ್ತು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಬ್ಬರೂ ಯಜಮಾನರ ತರಹ ಇದ್ದರು. ಸಿಂಗಾರಿಗೌಡರು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೇಲೆ ಬಂದರು, ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಅನೇಕ ಸಲ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆ ಮನುಷ್ಯ ಸರಳವಾಗಿ ಬದುಕಿಕೊಂಡು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬಂದರು, ನಾವು ಮೆಚ್ಚಬೇಕಾದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಇವರ ಅಗಲಿಕೆಯ ದುಃಖವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಶಕ್ತಿ ಬರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮ, ಶ್ರೀ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಕರವೀರಪ್ಪ, ಶ್ರೀ

ಬಿ. ವೆಂಕಟರಾಯಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಟಿ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಶಾಸಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಜೀವನದ ಅಮೂಲ್ಯ ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಕಳೆದು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಜನಸೇವೆಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಇವತ್ತು ಮನೆಯನ್ನು ಬಡತನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿ ಎಂದು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ನನ್ನ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಸಂತಾಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ತಮ್ಮ ನಿಲುವಳಿಗೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜನಗರ): ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಹಿರಿಯರ ನಿಧನದ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಗೆ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದಂಥ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್.ಆರ್.ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ 1967 ರಲ್ಲಿ ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಬಂದಂಥವರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಶ್ರೀ ಟಿ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ತಿಟ್ಟಮಾರನಹಳ್ಳಿಯ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು ಎಂದು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದವರು. ಅವರ ಪುತ್ರರಾದವರು ಶ್ರೀ ಟಿ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಬಹಳ ಕಾಲ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅತ್ಯಂತ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂತವರು. ಅವರು ಬರಬರುತ್ತಾ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸೇರಿದರು. ಆಗ ನೀವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸೇರದೇ ಇಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಮಗೂ ಅವರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತಕರಾರು ಆಯಿತು. ಆಗ ಅವರು ನಾನು ಮುಂದಿನ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸೇರುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಆ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸೇರಿದರು ರಾಜ್ಯದ ಮತ್ತು ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಈ ದೇಶದ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಅವರು ಮಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಕೇಸು ಒಂದು ಆದರ್ಶ. ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಕೇಸು ಒಂದು ಆದರ್ಶವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅವರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದಾಗ, ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಆಗ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ನೀಡಿತು. ಹಾಗಾಗಿ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆ ಆದರ್ಶ

ಉಳಿದಿರುವುದು ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರಿಂದ, ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಕೇಸು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ಶ್ರೀ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ತಾವು ಒಂದು ದಿವಸವೂ ಈ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಕೇಸು ನಿಮಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತು. ಹಾಗಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರಾಗಲಿ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಹೈಕಮಾಂಡ್‌ರವರಾಗಲಿ ಏನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ತಾವು ಮತ್ತೆ ಸದನಕ್ಕೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರು ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರೇ. ಅದು ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಆದರ್ಶ. ಅದು ಶತಶತಮಾನಗಳವರೆಗೂ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಉಳಿಯುವಂಥದ್ದು. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಕಡತದಲ್ಲಿ, ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥದ್ದು, ಅದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಅದು ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಅಂಥ ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯರು ಇಲ್ಲಿ ನಿಧನಹೊಂದಿರುವು ನಮಗೆ ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮ, ಶ್ರೀ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಕರವೀರಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್. ಗುರುಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಬಿ.ವೆಂಕಟರಾಯಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿಂಗಾರಿಗೌಡರು, ಶ್ರೀ ಟಿ.ವಿ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಇವರೆಲ್ಲರ ನಿಧನಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಂತಾಪವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ.ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ (ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಏಳು ಜನ ನಿಧನರಾಗಿರುವಂಥ ಗಣ್ಯರಿಗೆ ಸಂತಾಪವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಅನುಮತಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಕಂಡಂಥ ಒಬ್ಬ ಅಪರೂಪದ ರಾಜಕಾರಣಿ. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಬಾಲ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಗತಿಪರ ಚಿಂತಕರಾಗಿ ಈ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಂಥ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟಂಥವರು. ಅವರ ಸಾಧನೆಗಳು ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ, ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆನ್ನುವಂಥದ್ದನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಎಲ್ಲರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಕೇಸು ಏನಿದೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ

ಸದನವೇ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಎಂಬ ತೀರ್ಪು ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಸದನಕ್ಕೆ ಆ ಗೌರವ, ಆ ಶಕ್ತಿ ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಬಹುಶಃ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಆ ನಿಲುವು, ಆ ದಿಟ್ಟತನ, ಆ ಹೋರಾಟವೇ ಕಾರಣ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೈಲಿಗಲ್ಲಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಅದು ಇನ್ನು ಸುಮಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವವರೆಗೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಯಾರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು, ಸದನವನ್ನು ಲಘುವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲು ಕಾರಣವಾದ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಘಟನೆಯದು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂಥ ನಿಲುವು ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ಸುಮಾರು ಜನ ಅದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ನಿಲುವು ಏನಿದೆ, ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದಂಥ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದಂಥ ಚಿಂತನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಂಥ ಒಂದು ನಿಲುವು ಅವರು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದಾಗ NCERT ಇತಿಹಾಸದ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪುಟಗಳನ್ನು ತಿರುಚಿದ್ದರು. The contents of History books ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಂಥವುಗಳನ್ನು ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರಾದ ತಕ್ಷಣ ಆ ಇಡೀ ಆದೇಶವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆದು ಯಾಥವತ್ತಾಗಿ ಇತಿಹಾಸ ಹೇಗಿತ್ತೋ ಹಾಗೆಯೇ ಈ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಇತಿಹಾಸ ಹೇಗಿತ್ತೋ ಹಾಗೆಯೇ ಈ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೇನು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೋ ಅದು ಭಾರತ ದೇಶದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯತಕ್ಕ ಒಂದು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅದೊಂದು ಅಪೂರ್ವವಾದ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ಇತಿಹಾಸ ತಜ್ಞರಾದಂಥ ರೊಮಿಲಾ ಠಾಕೂರ್‌ರವರು ಬರೆದಂಥ Ancient India ಪುಸ್ತಕದ ಇಡೀ contents ನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು change

ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಕೆಲವರು ಸುಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತೆ ಆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು. ಹಾಗಾಗಿ ದೇಶದ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ರಂಗಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ದೀರ್ಘಕಾಲಕ್ಕೆ ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿ ಅದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಕೊಡುವ ನಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ತೀರ್ಮಾನವೇನಿದೆ ಅದು ಇವತ್ತಿಗೂ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರಾಗಿ ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನರಂತರವಾಗಿ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಜನಪರವಾದ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಉಳಿದ ಹಲವಾರು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ನಿಧನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಯಾರೂ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಪರಿಚಯ ಇಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ತಡವಾಗಿ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಬಂದವರು. ಇವರುಗಳೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥವರು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾದ ವೆಂಕಟರಾಯಪ್ಪನವರನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರ ಜ್ಞಾಪಕವಿರಬಹುದು. ವೆಂಕಟರಾಯಪ್ಪನವರು 1969-70ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾಗ, ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್‌ವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. Expo-70 ಗಲಾಟೆಗೆ ಅವರ ಮಗನನ್ನು ಜಪಾನ್‌ಗೆ ಹೋಗಲು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರವೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಿ Expo-70 ಗಲಾಟೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದು ಎಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದು. ವೆಂಕಟರಾಯಪ್ಪನವರ ಮಗನನ್ನು Expo-70 ಜಪಾನ್‌ಗೆ ಹೋಗಲು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಕೂಡ Expo-70 ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾಡಿದಂಥ ಚಳುವಳಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಆಗ ನಾವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು,

ಓದುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆಗ ಅವರು ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟದಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸಿ ಕಡೆಯವರೆಗೂ ಜನರ ಜೊತೆ ಇದ್ದಂಥವರು. ಅಗಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಏಳು ಜನರಿಗೂ ಸಂತಾಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಾಜೇಂದ್ರನ್ (ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇಂದಿನ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಅವರು ತೀರಿಹೋಗಿದ್ದರೂ, history will speak. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಹುಟ್ಟಿ, ಬೆಳೆದು ತೀರಿಹೋದ ಮೇಲೆ history ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಮನುಷ್ಯ ಇದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲರು quote ಮಾಡುವ ರೀತಿ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಂತೆ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾವು ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ, ಆದರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಹೋದರೆ ಅದುವೇ ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂ ಖರ್ಗೆ (ಗುರುಮಿಠಕಲ್) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಶ್ರೀ ಸೋಮಪ್ಪರಾಯಪ್ಪ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ನಮ್ಮಿಂದ ಅಗಲಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ನಮಗೆ ಒದಗಿ ಬಂದಿತ್ತು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಾವು ಪ್ರಥಮಬಾರಿಗೆ 1972 ರಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಅನೇಕ ಸಲ ಹೊಸಬರು ಮತ್ತು ಯುವಕರು ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು, ಎಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅರಿವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವತಃ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ 1978ರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾವು ಆ ಕಡೆ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ

ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಒಂದು constructive support ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ನೆನಪಿದೆ. ಒಂದು ಸಲ ಅವರು ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾಗ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಆ ಚರ್ಚೆಯಾದಾಗ ನಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೌಸ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಧರಣಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರೇ ಸ್ವತಃ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಹೌಸ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೀವು constitute ಮಾಡಿ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ, ಆದರೆ ನಮಗೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಬರಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ನಾನು ಏಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಅನೇಕ ಸಲ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಆಗ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಅಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಮುಖಂಡರು ಸಾಕಷ್ಟು ಇದ್ದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅವರು Union Minister ಆಗಿದ್ದಾಗ ಅನೇಕ ಸಲ ಅವರ ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಲಿ, Revenue Minister ಆಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಲಿ ಯಾವುದೇ discrimination ಮಾಡದೆಯೇ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಅನುಸಾರ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸತಕ್ಕದ್ದು, ಇವತ್ತು ನಾವು ಅನೇಕ ಸಲ ನೋಡುತ್ತೇವೆ, ಕೆಲವು ಸಲ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಪಕ್ಷಗಳು ಅಡ್ಡ ಬಂದಿವೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಡ್ಡ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಸಲ ಒಬ್ಬರ ವಿರುದ್ಧ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು prejudices ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇನು ಹೊಸದಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ, Union Minister ಆಗಿದ್ದಾಗ ಯಾವದೇ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಇದ್ದರೆ ಸ್ವತಃ ಅದಕ್ಕೆ support ಮಾಡತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡಗುಣ ಅವರಿಗೆ ಇತ್ತು. ಅದರಲ್ಲೂ ಒಬ್ಬ royalist philosophy background ನಿಂದ ಬಂದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇತ್ತೋ ಆ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯಾಗಲಿ, ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿಯಾಗಲಿ, Union Cabinet Minister ಆಗಿಯಾಗಲಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ಬಹುಶಃ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರದ್ದೇ ಆದಂಥ ವರ್ಚಸ್ಸು ಇತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಏನೆಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಸಭೆಗೆ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಒರಿಸ್ಸಾದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಸಭಾಕ್ಕೆ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದು Union Minister ಆಗಿ ಮಾಡಿದ್ದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಒಬ್ಬ ಬಹುವಕ್ಷಿತ್ವ ಇರತಕ್ಕ ನಾಯಕರನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವುದೇ ಏಚು ಪೇಚು ಇಲ್ಲದೆ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗುಂಪುಗಾರಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೇ ಆಗಲಿ, ಎತ್ತಿಕಟ್ಟತಕ್ಕದ್ದೇ ಆಗಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಗುಣವನ್ನೂ ನಾನು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಏನದ್ದರೂ ನೇರವಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರನ್ನು ವಿಧಾನಸಭೆ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ವರ್ಷದಿಂದ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸುಮಾರು 25 ವರ್ಷ ಜೊತೆಜೊತೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಕಂಡಿರುವುದೇನೆಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಚಾರವಂತರನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ನಂತರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದರು. ಕೊನೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಕೇಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬಂದ judgment ಅನ್ನೇ ನಾವು ಇವತ್ತು judgment law ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾದರಿಯಾದಂತಹ judgment ಅನ್ನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವರು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಬಹುಶಃ ಅವರು persue ಮಾಡದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಆ judgment ಇವತ್ತು ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಒಂದು ತೀರ್ಪು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೇ ಗೊತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಆ ತೀರ್ಪಿನ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ದಿವಂಗತ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮರವರು North Canara district ನ ಅಂಕೋಲ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರೂ ಕೂಡ 1978ರಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಹಳ vocal representative ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರು ನೆಲಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಆಗ ನಾವು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು

ಮಾನ್ಯ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಅತ್ಯಂತ ಸರಳ ಮತ್ತು ಸಜ್ಜನ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಸಹ ನಾವು ಇವತ್ತು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಎ.ಎಸ್.ಗುರುಸ್ವಾಮಿಯವರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಬಹುಶಃ ಅವರು ಮೊದಲು PSP ಯಿಂದ ಬಂದು ಆನಂತರ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದಂತಹ ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ಧುರೀಣರಾಗಿದ್ದರು. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದಂತೆ ವೆಂಕಟರಾಯಪ್ಪನವರು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ದವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ Education ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ಬಹುಶಃ TCH, B.Ed., ಈ ಕಲ್ಪನೆ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಆಗ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ type ನಲ್ಲಿ TCH, B.Ed., High School ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತೆರೆದಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಸಹ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ದಿವಂಗತ ಕೆ.ಸಿಂಗಾರಿಗೌಡರು ಮತ್ತು ಟಿ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಇವರೂ ಕೂಡ ಶಾಸಕರಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಟಿ.ವಿ.ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರ ಸಾವನ್ನು premature death ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇನ್ನೂ ಬದುಕತಕ್ಕಂಥ ವಯಸ್ಸು ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಅವರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಇಲ್ಲ. ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ತುಂಬು ಹೃದಯದ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವೇನು ಈ ಪ್ರಸ್ಥಾವವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದಂತಹ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ.ಕಾರಜೋಳ (ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಎಸ್.ಆರ್.ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಯವರು ಒಂದು ರೈತ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದಂತಹವರು. ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡವರು. ಅವರು ಗೋವಾ ವಿಮೋಚನಾ ಚಳವಳಿ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಳತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿರತಕ್ಕವರು. ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸೋದರಮಾವ, ನನ್ನ

ತಾಯಿಯ ಅಣ್ಣ, ನಿಕಟವಾದಂತಹ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಪದೇ ಪದೇ ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾನು ಪ್ರಭಾವಿತನಾಗಿದ್ದೆ. ಇವತ್ತು ಅವರ ಅಗಲಿಕೆಯಿಂದ ನನಗೂ ಕೂಡ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಬಹಳ ನೋವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ನಗರಗಳು ಇಷ್ಟೊಂದು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬರಲಿಕ್ಕೆ ದಿವಂಗತ ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರವಾದುದು. ಅವರ ಅಗಲಿಕೆಯಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತುಂಬಲಾರದಂತಹ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಕುಟುಂಬದ ದುಃಖದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಕೂಡ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಅಗಲಿಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ದುಃಖವನ್ನು ಆ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಸಹಿಸುವಂತಹ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಭಗವಂತನು ಕೊಡಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯಮ್ಮ, ಕುಲಕರ್ಣಿ ಯವರು, ಗುರುಸ್ವಾಮಿಯವರು, ವೆಂಕಟರಾಯಪ್ಪನವರು, ಸಿಂಗಾರಿಗೌಡರು ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರ ನಿಧನದಿಂದ ಅವರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ನೋವಿನಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಕೂಡ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಭಗವಂತನು ಮೃತರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ನೀಡಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಜಿ.ಆರ್.ಸಿಂಧ್ಯಾ (ಕನಕಪುರ):- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನಾ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ನಾನು ದಿವಂಗತರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಮಹನೀಯರುಗಳ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಏಕೋ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಒಂದು ಗಂಭೀರವಾದ ವಾತಾವರಣ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸದನದ ಎರಡೂ ಕಡೆಯೂ ಸಹಿತ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಬಿಗಿ ವಾತಾವರಣ ಇದೆ. ನಾನು ದಿವಂಗತ ಶಾಸಕರ ಒಡನಾಡಿಯಾಗಿ, ಇವರ ಕೈ ಕೆಳಗಡೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರತಕ್ಕವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮಹನೀಯರುಗಳು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಸೇವೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ತಮಗೆ ನಾನು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ

ಎಸ್.ಆರ್.ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ತಮಗೆ ಬಹಳ ಚಿರಪರಿಚಿತರು. ನನಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ತಾವು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು, ಇಬ್ಬರೂ ಸಹಿತ ಅವರ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಕಷ್ಟದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಂತಹ ಮಹನೀಯರುಗಳು ಆಗಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು 1983ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಶಿವಾಜಿ ನಗರ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದು ಆಗ ಮಾತನಾಡಿದರು. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 1978ರಲ್ಲಿ 58 ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಗೆದ್ದಿತ್ತು. 1980-82ರ ಸಮಯಕ್ಕೆ ನಾವು 13 ಜನ ಮಾತ್ರ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಉಳಿದೆವು. ಎಲ್ಲರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ರೈತ ಚಳವಳಿ ನಡೆಯಿತು. ಡಾ : ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಗೋಕಾಕ್‌ರವರ ವರದಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಂದು ಕನ್ನಡ ಪರ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ದೇವರಾಜ್‌ಅರಸ್‌ರವರ ಒಡನಾಡಿಕೆಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅವತ್ತಿನ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ನವೆಂಬರ್, 1982ರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರಿದ್ದರು. ದೇವರಾಜ್‌ಅರಸ್‌ರವರು ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಅವತ್ತು ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ನನಗೆ ದೂರವಾಣಿ ಮೂಲಕ ಮಾತನಾಡಿ, ಗುಂಡೂರಾಯರು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯನ್ನು ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಪಕ್ಷದ ಸಭೆಯನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ನೇಮಕ ಕರೆಯಬೇಕು, ತಕ್ಷಣ ಪಕ್ಷದ ಸಭೆ ಕರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಎಂದು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಏಕೆಂದರೆ, ಆಗ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಬಹಳ ಸಂಕಷ್ಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಗೆದ್ದವರೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದರು. 13 ಜನ ಮಾತ್ರ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದೆವು. ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇವೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮುಖಂಡರುಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನೂ ಸಹಿತ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು

ನನಗೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಸಿಂಧ್ಯಾರವರ, 'ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹೋರಾಟ ನಡೆದಿದೆ, ಕನ್ನಡ ಪರವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ, ನೀವು ಶಿವಾಜಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಬೇಡ, ಹೋಗಿ ಕನಕಪುರದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಿ' ಎಂದು ನನಗೆ ಬಿ ಫಾರಂ ಅನ್ನು ಮತ್ತು 5 ಸಾವಿರ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಯಾವತ್ತೂ ಮರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದಾದ ನಂತರ ನಾನೂ ಸಹಿತ ಅವರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ದಿವಂಗತ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರೂ ಸಹ ಕಾರಣಕರ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು, ದೇವೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಹೆಗಡೆಯವರ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು 18 ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲ, ಜಾಲಪ್ಪನವರು, ರಾಚಯ್ಯವರು, ನಜೀರ್‌ಸಾಬ್ ರವರು ಇವರೆಲ್ಲರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಿದರು. ಆ ಒಂದು ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಡಾ: ವಿ.ಎಸ್.ಆಚಾರ್ಯರವರು ನಮ್ಮ ಸದನದಲ್ಲಿ ಭಾರೀ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು. 18-19 ಜನ ಶಾಸಕರಿದ್ದರು, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು, 1983 ರಲ್ಲಿ ಆಗ ಇನ್ನು ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. SLD ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಆಗ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಕೊಂಡಾಗ, ಪಕ್ಷಾಂತರದ ಗುಮ್ಮ ಬಹಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿತ್ತು. ಜೀವರಾಜ ಆಳ್ವ, ದೇಶಪಾಂಡೆ, ಜೀವಿಜಯ, ರಮೇಶ್ ಜಿಗಜಿಣಿ, ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಅವತ್ತು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕಾಯುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರೆಂದರೆ 4-5 ಜನರು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಅತ್ಯಂತ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ ಒಬ್ಬ ಧೀಮಂತ ನಾಯಕರು. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ನಾಯಕರುಗಳ ಪೈಕಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನ ಸ್ವೀಕಾರ

ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರ ಪೈಕಿ, ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರು ಮೊದಲಿಗರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆ.ಎಚ್.ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದವರೆಂದು ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನ ಬಾವಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನರು, ರಾಜ್ಯ ನಾಯಕರನ್ನುವ ಭಾವನೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ನಾಯಕರು. ಸಮಿಶ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ನೆಡಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಬಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳೇನಿದ್ದಾವೆ, ಅವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವತ್ತಿನ ಕೈಗಾರಿಕ ಸಚಿವರಾಗಿ, ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರಾಗಿ, ಇಡಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತಹ ಒಬ್ಬ ನಾಯಕರು. ಮಾನ್ಯ ಹೆಗ್ಡೆಯವರು, ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಜನತಾ ಪರಿವಾರದ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಒಂದು alternative leadership ಅನ್ನು emerge ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿದವರು, ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಅವರು ಸಹಕಾರ ಮಾಡಿದವರು, ಅದನ್ನು ನಾವು ಯಾವತ್ತು ಮರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾನಾದರು ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಕೊನೆಯ ದಿವಸದವರೆಗೂ ಮಾಡಿದಂಥ ಹೋರಾಟ ಇವತ್ತು ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಾಗಿದೆ. ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಡಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದರು, ಅದೇ ರೀತಿ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿಗಳಿಸಿದ್ದರು. ಒರಿಸ್ಸಾದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಬಿಜು ಪಟ್ನಾಯಕ್ ಅವರು ಇವತ್ತಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ತಂದೆಯವರು, ಲಲ್ಲೂ ಪ್ರಸಾದ್ ಯಾದವ್ ಅವರು, ವಿ.ಪಿ.ಸಿಂಗ್ ಅವರು, ದೇವಿಲಾಲ್ ಅವರು, ಐ.ಕೆ. ಗುಜ್ರಾಲ್ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಆಸೆ ಇತ್ತು. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಐಐಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಒಂದು ಮಹತ್ತರವಾದ ಆಸೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಎನ್ನುವುದು ನಾನು ಮರೆಯುವುದಕ್ಕೆ

ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಾರಿ ನಾನು ಹೊಸದಾಗಿ ಮಂತ್ರಿ ಯಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿವಸ ಕರೆದು, ಏನಪ್ಪ ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀಯಾ, ನಮ್ಮ ಹುಡುಗನೆಂದು ನನ್ನನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರೆ ನೀನೇ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀಯಲ್ಲವೆಂದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನನ್ನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಒಂದು ದಿವಸ ನನಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಎರಡನೆ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಅವರನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲ. ನಾವು ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಸಹ, “ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಪ್ಪ ನಿನಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿ” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಇವತ್ತು ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಅವರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬಡವಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇರುವ ನಮ್ಮ ಕಾನೂನಿನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವೇನಿದೆ, ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ಮಂಜೂರಾತಿ ಮಾಡಿರುವುದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕ, ಆ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಸಾಹೇಬರ ಹೆಸರನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸದನದ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಜಾತಶತ್ರುವಾಗಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಜಾತಿಯವಾದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನವರ ತತ್ವಗಳನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರದು ಮೇಲುಗೈ. ಅವರು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಸಿಂಧ್ಯಾರವರೆ ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಸಾದರ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ, ನಾನು ಸಾದರ ಲಿಂಗಾಯಿತ, ನಮ್ಮ ದೇವರು ಮಾತ್ರ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮಾದಿಗಡಂಗೋರ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವನು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಮತ್ತು ಅವರು ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲರನ್ನು ಸಮಾನ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನೋಡುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಮರಳುಸಿದ್ಧನನ್ನು ಮನೆದೇವರನ್ನಾಗಿ ನಾನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಅವರು ನಿಜವಾದ ಶರಣರಾಗಿದ್ದರು. ಅಂಥ ಒಬ್ಬ ನಾಯಕರನ್ನು

ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮರವರು 1978ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ಅಂಕೋಲ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಗೆದ್ದು 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂಥವರು. ಕಾರವಾದಲ್ಲೂ ಬಹಳ popular figure. ಅದರಲ್ಲು ಪರಿಸರದ ಉಳಿವಿಗೋಸ್ಕರ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ ಒಬ್ಬ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ದಿ: ಗುರುಸ್ವಾಮಿಯವರು ನಮ್ಮ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯನವರನ್ನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಸೋಲಿಸಿದ್ದರು ಸಹ, ಅವರು ಒಬ್ಬ ಉಪಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದೆ ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಆಸೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇತ್ತು. ಅವರು ಯಾವತ್ತು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಅವರು ಎಕನಾಮಿಕ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಸಂವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಕಾನೂನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾವತ್ತು ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದವರಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಗೆ ಗಂಭೀರವಾದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿಯೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಗುರುಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಾನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಪಾಪ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯ. ಅವರು ಸತ್ತುಹೋದರು, ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಕುಟುಂಬವರ್ಗದವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಸಿಂಗಾರಿ ಗೌಡರು ನಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು. ಆದರೆ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ನೀತಿವಂತ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಮಾಡಿದವರು. ಸಿಂಗಾರಿ ಗೌಡರು, ಜಿ.ಮಾದೇಗೌಡರು, ಬದುಕಿರುವ ಚೌಡಯ್ಯನವರು, ಶಂಕರಗೌಡರು, ಇವರೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಟೀಂ ಆಗಿ ಅವತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಗತಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ದುಡಿದಂಥ ದೀಮಂತ ನಾಯಕರುಗಳು. ಸಿಂಗಾರಿ ಗೌಡರು ತಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರ ರಾಜಕೀಯ ವಿರೋಧಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ, ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ನೋಡುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವರು ಅನೂರು ಸಿಂಗೇಗೌಡರು ಎಂಬುವವರ ಮಾದೇಗೌಡರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದರು, ಇವರೆಲ್ಲಾ ಒಡನಾಡಿಗಳು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರು ಇಂಥ ನಾಯಕರುಗಳು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ನಾವು ಅವರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇಂದಿನ

ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದಂತ ಟಿ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಮನೆತನದಿಂದ ಬಂದಂತ ಸಜ್ಜನ ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಗತಿಗೋಸ್ಕರ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದಂಥ ಒಬ್ಬ ಧೀಮಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಇವರೆಲ್ಲಾ ತತ್ವನಷ್ಟೆ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂಥವರು. ಇವತ್ತು ಯಾರಿಗೆ ನಾವು ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಇವರೆಲ್ಲಾ ತತ್ವಸಿದ್ಧಾಂತ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂಥವರು. ಇಂಥವರು ಮಾಡಿ ಹೋಗಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಇವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಚಿರಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೋರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ.ದೇಶಪಾಂಡೆ (ಹಳಿಯಾಳ) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಒಬ್ಬ ಸಜ್ಜನ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರನಾಯಕರನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಕೇವಲ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರ ಬಡವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ, ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಯಕರ್ತನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಹೆಮ್ಮೆ ನಮಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಾಶ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದರು, ಸಿಂಧ್ಯಾರವರು ಮಾತನಾಡಿದರು, ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯನವರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ನಮ್ಮಂತವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರು. ನಮ್ಮನ್ನು 32-34 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಡೆ ಅವರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿ ಮಾಡಿದರು, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯುವ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಶ್ವಾಸವಿತ್ತು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಅವರ ಗುಣವನ್ನೇನು ಮೆಚ್ಚಬೇಕೆಂದರೆ, ಅವರ ಜೀವನ ಇಡೀ ಹೋರಾಟ ಜೀವನ. ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಅವರು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಯಾದರು, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾದರು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಚಿವರಾದರು, ಆದರೆ ಅವರು ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಮತ್ತೆ horse trading ನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾನು ಅವರೊಡನೆ ಬಹಳ ಸಮೀಪದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾದಾಗ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ

ಬಂದಾಗ, ನಾನು, ಸಿಂಧ್ಯಾರವರು ಅವರ ಪರವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದೆವು. ಸರ್ಕಾರ ಹೋಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು withdraw ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಎಂಎಲ್‌ಎಗಳು ಹೇಳಿದರು, he may not resign. ಅವರು ಈಗ ಲಿ ಮೆರಿಡಿಸ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಏಕೆಂದರೆ, ಅಧಿಕಾರ ಬರುತ್ತದೆ, ಅಧಿಕಾರ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ, ತತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು, ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ horse trading ಮಾಡುವುದು, ಅಧಿಕಾರದ ಆಸೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಏನೋ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ, I was Housing Urban Development Minister, ನನಗೆ ನೆನಪಿದೆ ಶಾಸಕರ ಎರಡು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿದ್ದವು. 505, 515 flat ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಾನು HUD ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದು. ಅದರ ನಂತರ ಬಲ್ಕ್ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ, Supreme Court ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಇಡೀ ಜೀವನ ಹೋರಾಟದ ಜೀವನವಾಗಿತ್ತು. ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಲುವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚತುರರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಸಂಘಟನಾ ಶಕ್ತಿ ಇತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರು ಮೂಲತಃ ನಮ್ಮ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ ತನಕ ಪಕ್ಷದ ಸಂಘಟನೆಯ ಅನುಭವದ ಲಾಭ ಸಹ ಇತ್ತು. ಅವರು ಯಾವತ್ತೂ ರಿವೆಂಜ್‌ಫುಲ್ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ರಿವೆಂಜ್‌ಫುಲ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ದಿವಂಗತ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು he was never a revengeful man. ಅವರಿಗೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಬೈದು ಕಾಲು ಹಿಡಿದರೆ ok, go ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವತ್ತು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಈ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಹೋಗುತ್ತವೆ, ಅವೆಲ್ಲಾ ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ಮ್ಯಾಚ್ ತರಹ ನಡೆಯಬೇಕು. ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾಗಿ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವುದು, ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಲಾಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಮತದಾರರೂ

ಸಹ ಅದನ್ನು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಆದರ್ಶ, ಸಜ್ಜನ, ಧೀಮಂತ ನಾಯಕನನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್, ನಾವೇ ಅದರ ಪಿಟಿಷನ್‌ರ್ಸ್. S.R.Bomma and others. ಇವತ್ತು ದಿ. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೂ ಸಹ, ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸಹ ನಾಗಪುರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ತೋರಿಸಿ ಈ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೀವು ನಮಗೆ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದಿರಿ. ನಾವೂ ಸಹ ಈ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದೆವು. ನಮ್ಮ ಮಾಜಿ ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರೂ ಸಹ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರೂ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಶ್ರೀಮತಿ ಸೋನಿಯಾಗಾಂಧಿಯವರು ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು, what he says ಅಂತ. ಮಾನ್ಯ ಮನಮೋಹನ್‌ಸಿಂಗ್‌ರವರು ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇರಬಹುದು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಇರಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಈ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸು ಬಂದ ಹಾಗೆ ವಜಾ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಅದು ಆಗಬಾರದು. ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿರಬೇಕು. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಯಿತು. ಎರಡು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಸರ್ಕಾರ ಹೋಯಿತು. ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಯಿತು. Report ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅದು ಇತಿಹಾಸ. ಒಬ್ಬ ಧೀಮಂತ ನಾಯಕನನ್ನು ನಾವು ಇವತ್ತು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಇತ್ತು. ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತನಾಗಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ, ಪಕ್ಷದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಭಾಗ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ಅವರು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದರೂ ಸಹ ಅವರ ಆದರ್ಶಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಯುವ ಜನಾಂಗ ಆ ಆದರ್ಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಅವುಗಳನ್ನು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ

ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ರಾಜಕೀಯ ನಿಲುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಲವಾರು ಕೈಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ದಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಲೂಕಲ್ ವಾಲಾಗೆ 110 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿದರು. ನಾನೇ HUD Minister ಇದ್ದೆ. ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಗೊಂದಲ. ಇದೇ House ನಲ್ಲಿ ನಾನು ಆರೇಳು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ 8-10 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೇವಲ 110 ಎಕರೆ. ಇನ್ನೂ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಇವತ್ತು ಸಾವಿರಾರು judgment ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಯಾರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾಲ ಬೇರೆ ಇತ್ತು, ಈ ಕಾಲ ಬೇರೆ. ಹಾಗಾಗಿ Ramakrishna Hegde was a visionary and a statesman. ನಮಗೆ ಆ ಗುಣ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ನಾವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಜನ ಸಹ respective ಆಗಿ ನೀವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚುವ ಕೆಲಸ ನಮ್ಮದು. ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿ ಗದಾಪ್ರಹಾರ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಿಮ್ಮದೂ ಸಹ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಒಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಧೀಮಂತ ನಾಯಕರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಅವರನ್ನು ನಾವು ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಒಬ್ಬ ಸಜ್ಜನ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. No, don't touch them. Let the Government go ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ತರಹ principles ನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಇದ್ದಾಗ ಒಂದು healthy atmosphere ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಅರ್ಥ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ನಾಳೆ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂಜಾನೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಸಂಜೆ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಡಿಟೀರಿಯೇಷನ್ ಇದೆ. Everyday there is a deterioration. ಜಾತಿ ಹಣ, ಇದೇ ಬಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ವಿನಃ ತತ್ವಗಳು, ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ

ಶರ್ಮ ರವರು ಸಹ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಬೇಡ್ತಿ ಹೋರಾಟ. ಬೇಡ್ತಿ ಯೋಜನೆ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಗಬಾರದು, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತನಕ ಆದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮ ಆಗಬಹುದು ಏಕೆಂದರೆ ಹಲವಾರು ಕಡೆ dam ಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು. ಶರಾವತಿ ಒಂದು ಕಡೆ, ಕಾಳಿ ಒಂದು ಕಡೆ, ಒಂದು ಕಡೆ ಕೈಗಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸೀಬರ್ಡ್ ಇದ್ದಾಗ, ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಅವರು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದರು. ಅವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಬೇಡ್ತಿ ಯೋಜನೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ನಾಯಕರು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಗಲಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಗುರುಸ್ವಾಮಿಯವರು, ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು, ಸಿಂಗರೀಗೌಡರು, ಟಿ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು, ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸಿಂಗರೀಗೌಡರು ಇವತ್ತು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಗಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಅರ್ಪಿಸಿ, ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ತಮಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಇವರೆಲ್ಲರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ಸಿಗಲಿ, ನಾವೆಲ್ಲರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚೆಲುವರಾಯಸ್ವಾಮಿ (ನಾಗಮಂಗಲ) : ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಈ ದಿನ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ S.R. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಯವರು ಅವರ ನಿಧನದಿಂದ ಆಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ನೋವಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕರುಗಳು ಅವರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾನೂ ಬೆಂಬಲಿಸಿ, ಇವತ್ತು ಏನಾದರೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಿ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸದನದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಜನರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರೂ ಒಬ್ಬರು ಕಾರಣಕರ್ತರು. ಅವರ ದುಡಿಮೆಯಿಂದ ಈ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಶಾಸಕರಾಗಿ, ಸಚಿವರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಅವರ

ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳು, ಪಕ್ಷದ ಸಂಘಟನೆಗಳು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಹ ಪೂರಕವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೋರುತ್ತಾ, ಅವರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ದುಃಖವನ್ನು ತುಂಬಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೇವರು ಅನುಗ್ರಹಿಸಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನಂತರ ತಾವು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮ, ಶ್ರೀ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಕರವೀರಪ್ಪ, ಮತ್ತು ಗುರುಸ್ವಾಮಿಯವರು, ಕಳೆದ ಬಾರಿ ಅವರು ಮತ್ತು ನಾನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಶಾಸಕರಾಗಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸಿಂಧ್ಯರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ರೀತಿ ಡೈನಮಿಕ್ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರು ಬಹಳ ನೇರವಾಗಿ ಒಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡದೇ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇರುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೊನೆಯ ನಾಲ್ಕುವರೆ ವರ್ಷ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹ ಅವರು ಅವರ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಸದನದಲ್ಲಿ ಅವರ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ನಾವು ಕಾತುರಾಗಿ ನೋಡುವಂತಹ ಅವಕಾಶ ಇತ್ತು. ಅವರು ನನ್ನ ಆತ್ಮೀಯರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೂ ಸಹ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಸಂತಾಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ, ಶ್ರೀ ಬಿ. ವೆಂಕಟರಾಯಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಟಿ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರಿಗೂ ಸಹ ನಾನು ಸಂತಾಪ ಸೂಚಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಸಿಂಗಾರಿಗೌಡರು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದವರಾಗಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ಸಿಂಧ್ಯರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು, ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಸಾಹೇಬರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲರೂ ದುಡುಕತಕ್ಕಂತಹ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಎಂತೆಂತಹ ದೊಡ್ಡವರು ಸಂದರ್ಭ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಮೌಲ್ಯವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ನಮ್ಮ ನಡವಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು

ತೋರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ, ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ 60 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಬರೀ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲ, ಜನರಿಂದ ಆದಿಯಾಗಿ ನಾವು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇರುವಂತಹ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಯಾರೂ ಸಹ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ನಾಯಕರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂತಹ ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಇವೊತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಂಥ ನಾಯಕರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಇವೊತ್ತು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಅವರ ಆಶೀರ್ವಾದ, ಬಹುಶಃ ಅವರು ಶಾಸಕರಾಗಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಡೆ, ಶಂಕರೇಗೌಡರು, ಅವರ ನಂತರ ಮಾದೇಗೌಡರು, ಚೌಡಯ್ಯನವರು, ಹೀಗೆ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಗುಂಪಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು, ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯ ಎಂದರೆ ಒಂದು ರೀತಿ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೆಚ್ಚುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಾತೀತವಾದಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಂಥವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಬಂದಾಗಲಾಗಲಿ ಅವರ ನಿಲುವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂಥವರಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಉಸಿರಿನವರೆಗೂ ತಮ್ಮ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ, ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ನಿಲುವಿನಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಅನೇಕರು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂಥವರನ್ನು ನಾವು ಮತ್ತು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ನಿಲುವಿನಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡದೇ ತಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಉಸಿರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಅವರ ಆಶೀರ್ವಾದ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಬಹಳ ಪುಣ್ಯವಂತ ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಆ

ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು, ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು, ಇಡೀ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸಿಂಗಾರಿಗೌಡರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂತಾಪ ಸೂಚಕ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ ಈಗಾಗಲೇ ಯಾವ ಯಾವ ನಾಯಕರುಗಳು ದೈವಾಧೀನರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಅಗಲಿಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ದುಃಖವನ್ನು ಭರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಆ ಭಗವಂತ ದಯಪಾಲಿಸಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಟಿ. ಜಯಕುಮಾರ್ (ನಂಜನಗೂಡು) :- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ಅಗಲಿರತಕ್ಕಂಥ ದಿವಂಗತರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೇನು ಇಂದು ಸಂತಾಪ ಸೂಚಕ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಯವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಕೂಡ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಆಗಿದ್ದೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಜಾಣತನದ ಮತ್ತು ಮುತ್ಸದ್ಧಿತನದ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ, ರಾಜ್ಯಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ, ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಖಾತೆ ಸಚಿವರಾಗಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಇಂದು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನವನ ಹುಟ್ಟು ಆಕಸ್ಮಿಕ, ಸಾವು ನಿಶ್ಚಿತ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಇಂದು ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಅರ್ಪಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಏನು ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಒಂದು ಸ್ಮಾರಕವನ್ನು ನಾವು ಇವೊತ್ತು ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ ಇಂದು ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಶಃ

ವಿಧಾನಸೌಧದ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲೊಂದು ಭಾಗದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಇಡುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಅವರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ನಾವು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ತಾವು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇನ್ನು ದಿವಂಗತರಾದ ಇನ್ನಿತರರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಗುರುಸ್ವಾಮಿಯವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಗುರುಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮೈಸೂರಿನ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯನವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಗೆದ್ದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಹಳ ಫ್ರಾಂಕ್ ಆಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿ ಅವರು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿದ್ವತ್ ಹೊಂದಿದ್ದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಈಡೇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ದಿವಂಗತರಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಟಿ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಕೂಡ ಇದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದಂಥ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು ಆಗ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದರು. ಧರ್ಮದ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸುಪುತ್ರರಾಗಿ ಎರಡು ಸಾರಿ ಅಂದರೆ ನಾಲ್ಕನೆ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಹಾಗೂ ಐದನೆ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಹಳ ಸರಳ, ಸಜ್ಜನಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಂಥವರಾಗಿದ್ದರು. ಪಿ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರ ನಿಧನದಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ದುಃಖವನ್ನು ಭರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕೊಡಲೆಂದು ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನುಳಿದ ದಿವಂಗತರಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಭಗವಂತ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ನೀಡಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ (ಬಿನ್ನಿಪೇಟೆ):- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ತಾವು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನ

ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಇಂದು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಕಾರಣಿಭೂತರೆಂದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಂಥ ದಿವಂಗತ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನ ಇರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಹೆಸರು ಅಜರಾಮರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾವೆಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಹುಟ್ಟು ಸಾವು ಎರಡೂ ಕೂಡ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ವಿಶಾಲವಾದ ಮನೋಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರತಕ್ಕಂಥವರು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದಂಥ ದಿವಂಗತ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು. ಅನೇಕ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಲು ಹೋಗದೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ಶ್ರೀನಿವಾಸಗೌಡರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ನೀವು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇದ್ದಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ರಾಜ್ಯ ಕಂಡ ಒಬ್ಬ ಅಪರೂಪದ ರಾಜಕಾರಣಿ, ತನ್ನದೇ ಆದಂಥ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲ ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ಅಪಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇವೊತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಉದಾಹರಣೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಧ್ವನಿ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ, ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೂ ಕೂಡ

ಆಸರೆಯನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕಂಥವ ರಾಗಿದ್ದರು. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಒತ್ತನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಮುಖೇನ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಒಂದು ದಿಕ್ಕೂಚಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇವೊತ್ತು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿವೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ, ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಇದ್ದಂಥ ಕಳಕಳಿ, ಮಾನವೀಯತೆಯ ಅವರ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ನಾವು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಅಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ವಿಭಜನೆಯಾದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಂಥ ದಿವಂಗತ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಸಂಕಷ್ಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಸಾಕಷ್ಟಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಮಹನೀಯರನ್ನು ನಾವಿಂದು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಈ ರಾಜ್ಯ ಬಡವಾಗಿದೆ. ದಿವಂಗತರ ಅನೇಕ ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೂ ಕೂಡ ಆಧಾರ ಸ್ತಂಭವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ದಿವಂಗತರಾದ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾಗಿದ್ದ ಗುರುಸ್ವಾಮಿಯವರು ಕೂಡ ನನಗೆ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದ ಆತ್ಮೀಯ ಮಿತ್ರರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಕೇವಲ ಶಾಸಕರಾಗಿದ್ದಂಥ ಕಾಲದಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸುಮಾರು 20-25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನನ್ನ ಮತ್ತು ಅವರ ಒಡನಾಟವಿತ್ತು. ಮೈಸೂರಿಗೆ ನಾನು ಯಾವಾಗ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರ ಜೊತೆ ಕುಳಿತು ಮಾತನಾಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು

ಕೇಳಿದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗಿದ್ದ ಕಳಕಳಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ದಿವಂಗತರು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಶಾಸಕರಾಗಿ ನಾಲ್ಕೂವರೆ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಕೊರಗು ಅವರನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂಥವರು ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ದಿವಂಗತರಾದ ಮಾನ್ಯ ಸಿಂಗಾರಿಗೌಡರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನಾವು ಇವೊತ್ತು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಆಸರೆಯನ್ನು ನೀಡಿದಂಥವರು ಸಿಂಗಾರಿಗೌಡರು. ನಾವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮುಖಂಡರಾಗಿದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಿಂಗಾರಿಗೌಡರು ತತ್ವನಿಷ್ಠ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಆಡಂಬರದ ಜೀವನದ ಸೋಂಕಿಲ್ಲದೆ ಬದುಕನ್ನು ನಡೆಸಿದಂಥವರು ಸಿಂಗಾರಿಗೌಡರು. ಅದೇ ರೀತಿ ದಿವಂಗತರಾದ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಕೂಡ ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು ಶ್ರೀಮಂತ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಕೂಡ ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರವಾದಂಥ ಗೌರವವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರುಗಳನ್ನು ನಾವು ಇವೊತ್ತು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ನಮಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದಂಥ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಹನೀಯರು, ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಭಗವಂತ ಕೊಡಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದಿವಂಗತರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಾವು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸಿಂಧ್ಯಾರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಏನಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುವುದು ಔಚಿತ್ಯ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಾಗ ಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮೃತಪಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯರಿಗೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ನಮನಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಗೌಡ (ಕೋಲಾರ): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ತಂದಂತಹ ಸಂತಾಪಸೂಚನಾ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಹಮತವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ, ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬಹಳ ಜನ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆ ಇದ್ದು, ಈ ವಿಧಾನಸಭೆ ಸೇರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಹಿಂದೆ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಅವರ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನು ಕಾನೂನು ಇತ್ತೋ, ಅದರಂತೆ ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಬಹುಮತವನ್ನು ಪೂರ್ವ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿಧಾನಸಭೆ ಸೂಕ್ತವಾದಂತಹ ಜಾಗ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತಹ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆ ಮತ್ತು ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರ ಬಹುಮತ ಸಾಬೀತು ಪ್ರಕರಣ ಇವೆರಡೂ ಕೂಡ coincidence ಆಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ ನವರು ಬಹುಮತ ಸಾಬೀತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆ ಸಭೆ ಕರೆದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಒಂದು ಔಚಿತ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಸಹಕಾರಿಗಳಾಗಿ, ಒಬ್ಬ ಹೋರಾಟಗಾರರಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದೆನು. ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದಂತಹ, ದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮೃದುವಾದಂತಹ ಮಾತುಗಳು ನಮ್ಮ ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಆನಂದ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು, ಬೈರೇಗೌಡರು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಜೆಡಿ(ಯು)ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆನು. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷವನ್ನು, ಮೂರು ಜನ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಬಿಟ್ಟರು. ಅವತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಯವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆನು. ಅಂದು ಅವರು ನೊಂದು ಆಡಿದಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ನೋವು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು, Senior leaders ಮೂರು ಜನ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು, ಅದೇಕೋ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಿಂದ ನನಗಂತೂ ಬಹಳ ನೋವಾಗಿದೆ ಗೌಡರೇ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ, ಇವತ್ತು ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ

ಮಾಡುವುದನ್ನು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಿಂಧ್ಯಾರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಬರುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ಇನ್ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾದ ಮಾನ್ಯ ಬಿ. ವೆಂಕಟರಾಯಪ್ಪನವರು ಕೂಡ ಮೃತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ 1967 ರಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರಾಗಿದ್ದರು. ನಾನು ಅವರ ನಿಕಟವರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದೆನು. ಅವರು ಮೃತರಾದಾಗ ನಾನು ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸಂತಾಪವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೆನು. ಅವರು ಕೃಷಿಕರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಹೋರಾಟಗಾರರಾಗಿ ಕಡೇ ದಿನಗಳವರೆಗೂ ಮಾಡಿದಂತಹ ಕೆಲಸದಿಂದ ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯಮ್ಮನವರು, ಮಾನ್ಯ ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು, ಮಾನ್ಯ ಎ.ಎಸ್.ಗುರುಸ್ವಾಮಿ ಯವರು, ಮಾನ್ಯ ಸಿಂಗಾರಿಗೌಡರು, ಮಾನ್ಯ ಟಿ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಆತ್ಮಗಳಿಗೆ ಸಂತಾಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ, ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ದೇವರು ಧೈರ್ಯವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಹ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್ (ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ವೈದಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಮಧ್ಯೆ ನಲುಗಿ ಹೋಗಿರತಕ್ಕಂಥ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಗೌರವ, ಮಾನ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಏನೂ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಎಂತಹ ಆತ್ಮವಂಚಕರು ಎಂದರೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಜೀವಂತವಿದ್ದಾಗ ಅವನನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕು, ಎಲ್ಲಿ ಗೌರವಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತಹ ಕನಿಷ್ಠ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜಕೀಯ ವಿರೋಧ ಎಂದರೆ ಅದು ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕಾದರೂ ಕೂಡ ತಳ್ಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಹುಟ್ಟಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಸಾಯಲೇಬೇಕು. ಕೆಲವರು ಒಂದೇ ಸಲ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ಸಾವಿರ ಸಲ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ಪ್ರತಿದಿವಸ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಹೇಗೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಬದುಕಿದ್ದಾಗ ಮರೆತು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರನ್ನು

ಗೌರವಿಸಬೇಕಾದಾಗ ಮರೆತುಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ Legislature ನಲ್ಲಿ ಯಾರು, ಏಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಗಂಟೆಗಿಟ್ಟರೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ವೈದಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಶ್ರದ್ಧೆ ಇಲ್ಲದೇ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಆಚರಣೆ. ಗತಿಸಿ ಹೋದವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವರ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಹೀನವಾದಂತಹ ಈ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಾವು ಅಸ್ಥಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವರು ಬದುಕಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಗಳಿಗೆ ವ್ಯರ್ಥಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರ ಮನೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ತೆಗೆಯುವುದು, ಯಾರಿಂದ ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಹೇಗೆ ಬರಿಸುವುದು, ಯಾರ ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಗೆ ಹಾಳು ಮಾಡುವುದು, ಯಾರನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೀದಿಗೆ ಇಳಿಸುವುದು, ಇದೇ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಅವರು ನಾಳೆ ಸತ್ತು ಹೋದರೆ ಅವರ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡುವಂತಹ ನೀಚರು ನಾವು. This very procedure, I tell you, has become an absurd, redundant, valueless and totally meaningless. By doing this ನಾವು ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೋ ಗಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಪಾಡಿಗೆ ಅವರು ಸತ್ತು ಅವರ journey ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ನಮಗೆ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದೆ ಹೊರಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಅವರುಗಳು ಬದುಕಿದ್ದಾಗ ಕೊಡಬಾರದ ಕಾಟ ಕೊಟ್ಟು, ಅವರು ಸತ್ತಮೇಲೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ನೀಚತನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಾನು ತಮಗೆ appeal ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, as a person who had an occasion to preside, to you, who is now presiding the proceedings, ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಮಾರ್ಪಾಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ. You will just make a reference, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬಂದು, ಸಂತಾಪ ಸೂಚನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಅದನ್ನು ಓದಿ, ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಪದ್ಧತಿ ಇರಲಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದಂತಹ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇಲ್ಲ. ನಾವೂ ಕೂಡ 1978ರಿಂದ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ, ಎಲ್ಲಾ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಕಾಲೆಳೆದವರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ, ಕತ್ತು ಹಿಸುಕಿದವರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ, ಅವರು ಅಲ್ಲಿ

ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದವರನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ, ಅವರನ್ನು ಮಲಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡದಿರುವವರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಈಗ ಅವರ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. Where is the respect for this? Why should we be a party to this? With folded hands, I appeal to you please apply your mind seriously to bring some serious changes in the Rules of Procedure, so that we continue to stop indulging in this hypocrisy henceforth.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಹೆಗಡೆ ಕಾಗೇರಿ (ಅಂಕೋಲ): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ತಾವು ತಂದಿರುವಂತಹ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ, ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಿರಿಯರು ಮಾತನಾಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದಂತಹ ಹಿರಿಯರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಧ್ವನಿಗೂಡಿಸಿ ನನ್ನ ಸಹಮತವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ, ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್‌ರವರು ಈ ಸದನದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿರಿಯರು ಯಾರು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅನೇಕ ಕಷ್ಟ ನೋವುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಸದನ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿರುವಂತಹ ನಾವೆಲ್ಲರೂ, ಅವರು ಯಾವ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ, ಯಾವ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ಪುನರ್ ಮನನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ನಾವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು, ಅಂಕುಡೊಂಕುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಮುನ್ನಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತಹ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಒಂದು ವೇದಿಕೆ ಇದು. ಕಷ್ಟ ಇದೆ, ನೋವಿದೆ, ಎಲ್ಲವೂ ಗುಲಾಬಿ ಹೂವು ಅಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಮುಳ್ಳು ಇದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು, ಯಾರು ನಮಗೆಲ್ಲ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿ, ಆದರ್ಶರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೋ ಅವರ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವಂತಹ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು

ನಾವು ಇಂತಹ ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಇರುವಂತಹ ಕೊಳೆಯನ್ನು ತೊಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವಂತಹ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯ ಸಹಜವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳು, ನಮ್ಮ ಇತಿಮಿತಿಗಳು ಅನೇಕ ಇವೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮೀರಿ ನಲ್ಲವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಮ್ಮ ಸದನದ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಹೋಗುವಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡ ಬೇಕಾದಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹಿರಿಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಯುತ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಓದಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತಹ ಹಿರಿಯರು ಇವತ್ತು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾಗಿರುವವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ, ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಗೌರವವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನನ್ನ ಅಂಕೋಲ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತಹವರು ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮಾರವರು. ನಮ್ಮ ಅಂಕೋಲ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗೌರವ ಬಂದಿರುವುದಿದ್ದರೆ ಅದು ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮಾರವರಿಂದ ಹಾಗೂ ಕಡವಿ ಹೆಗಡೆ ಅಂಥವರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ನಾನು ಇವತ್ತಿಗೂ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಅಂಕೋಲ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮಾರವರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದ್ದಂಥವರು. ನಾನು ಇವತ್ತಿಗೂ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ನಮ್ಮ ಅಂಕೋಲ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಬಂದಿದ್ದು ಎಂದು ಇದ್ದರೆ, ಅದು ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮ ಮತ್ತು ಕಡವೆ ಹೆಗಡೆ ಅಂಥವರಿಂದ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಗೌರವವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ನಮಗೆ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿರುವಂಥಾ ದಾರಿ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಇವತ್ತಿಗೂ ನಮ್ಮ ಅಂಕೋಲ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನತೆ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವಂಥಾದ್ದು ಇದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮಾರವರು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯಾಗಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ತೋರಿಸಿ

ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಭಾವನೆಗಳು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವಂಥಾದ್ದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಸ್ವಂತ ಶಕ್ತಿ ಇರುವಂಥಾ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಮುನ್ನಡೆದರೆ, ಹೇಗೆ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು, ಪರಿವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ತರಬಹುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮಾರವರು ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಅಂಕೋಲ ಕ್ಷೇತ್ರ ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದು ಮಲೆನಾಡಿನ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದ್ದು, ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂಥಾ, ಗುಡ್ಡಗಾಡುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂಥಾ, ಒಳ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂಥಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇವರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಶ್ರಮ ಪಟ್ಟರು. ಇವರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರು, ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋದರು. ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾದ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವಂಥಾ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಇವರು ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡ್ತಿ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಪರಿಸರ ಮಾರಕವಾಗುವಂಥಾ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸುಂದರ ಪ್ರಕೃತಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುವಂಥಾ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಆದಾಗ, ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿದರು. ಇವರು ಜನರನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಡವನ್ನು ತಂದು, ಆ ಯೋಜನೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವಂಥಾ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಅವರು ಅವತ್ತಿನಿಂದಲೂ ಮಾಡಿದರು. ಇವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಅದನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತರುವುದರಿಂದ ಅದು ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾರಕವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಂಬ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದಂಥವರು. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳ ಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿಗೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮಾರವರು ಏಕೆ ಮಾದರಿ ಎಂದರೆ, ಅವರು ಶಾಸಕಿಯಾಗಿ, ಅವರು ಅವರ ಅವಧಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ ಅವರು ಕೊನೆಯ ದಿನದವರೆಗೂ ಅನೇಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಅವರು ಯಾವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅದರೊಳಗೆ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಆ ಸಂಘಟಕರನ್ನು ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿ, ಅವರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ, ತಾವು ಸಹ ತಮ್ಮದೇ ಆದಂಥಾ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಂಥವರು. ಇಂಥಾ ಹಿರಿಯರು ಯಾವ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು, ಆ ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆಗಳು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತವಾಗುವಂಥಾ ವೇದಿಕೆ ಇದು ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ, ನಿಧನ ಹೊಂದಿದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ, ಇವರೆಲ್ಲರ ಅಗಲಿಕೆಯಿಂದ ಅವರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದವರಿಗೆ, ಬಂಧುವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಏನು ದುಃಖವಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಸಹಿಸುವಂಥಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಆ ದೇವರು ಕೊಡಲಿಯೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮಸ್ಕಾರ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾನ್ಯ ಬಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರೇ, ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಮುಗಿಸಿ, ಬಹಳ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಸಮಯ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಆರ್.ಪಾಟೀಲ್ (ಅಳಂದ) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಅಪಚಾರ ಆಗುತ್ತೇನೋ ಎಂಬ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರನ್ನು ಏಕೆ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ, 1983ರಲ್ಲಿ ನಾನು Assembly ನ contest ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದವನು ಅಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಕೇಳಿದವನು ಅಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಆರ್.ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ನಮ್ಮಂಥಾ ಅನೇಕ ಯುವಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ತಂದಂಥವರು. ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು, ನಾನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮಲಗಿದ್ದಾಗ, ಅವತ್ತು "file nomination"

ಎಂದು ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಬಂತು. ನಾನು ಯಾವ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ದುಡ್ಡು ಇರಲಿಲ್ಲ, ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ತಂದಂಥಾ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರನ್ನು ನಾನು ಮರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗುಣವನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮತಭೇದಗಳು ಬಂದಾಗ, ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಆರ್.ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಮಾನ್ಯ ಹೆಚ್.ಡಿ.ದೇವೇಗೌಡರ ಮಧ್ಯೆ, ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರ ಮಧ್ಯೆ, ರಾಜೀ ಪಂಚಾಯತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಬಹಳಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವಂಥಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಆಶಾವಂತರಾಗಿದ್ದರು, ಯಾವುದೇ ಜಟಿಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಂದರೆ, ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಮಾಡೋಣವೆನ್ನುವಂಥಾ ನರಂತರ ಆಶಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗುಣವೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಿ ಆಧಾರಕ್ಕಿಂತ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇವರು ಸಂಘಟನೆ ಬಲಬೇಕು, ಇದರ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಆ ಸಂಘಟನೆಯ ಶಕ್ತಿಯೇ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿಯಾಗಬೇಕೆನ್ನುವಂಥಾದ್ದು ಇದ್ದಂಥಾ ಏಕೈಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದರೆ, ಅದು ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಆರ್.ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಹೇಳಿದರೆ, ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಆರ್.ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಇವತ್ತು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿರುವಂಥಾದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವೆನ್ನುವಂಥಾ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ, ಉಳಿದ ಶಾಸಕರು ಕೂಡ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ನಾನು ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ, ತಾವು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಸಮಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ, ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ದಿವಂಗತರಾದ ರಾಜ್ಯದ ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಬೊಮ್ಮಾಯಿ, ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ

ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮ, ಶ್ರೀ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಕರವೀರಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್.ಗುರುಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಬಿ.ವೆಂಕಟರಾಯಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಕೆ.ಸಿಂಗಾರಿಗೌಡ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಟಿ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪರವರಿಗೆ ಗೌರವ ಸೂಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಕಾಲ ಮೌನವನ್ನಾಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಮೃತರ ಗೌರವಾರ್ಥ ಸದನದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಮೌನವನ್ನಾಚರಿಸಿದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಈ ಸದನವು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮೃತರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಈಗ ಸದನವನ್ನು ಮೃತರ ಗೌರವಾರ್ಥ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಮುಂದೂಡಲಾಗಿದೆ.

(ಸದನವು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1.36 ಗಂಟೆಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡು, ಮತ್ತೆ ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ತರುವಾಯ ಸಭೆ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾಯಿತು)

(ಸದನವು 3 ಗಂಟೆ 5 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡಾಗ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು)

3. ವಿಶ್ವಾಸ ಮತ ಕೋರಿಕೆ:

ವಿಷಯ: ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಶ್ವಾಸ ಮತಕೋರಿ ಮಂಡಿಸಿದ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು confidence motion move ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.” ಈ ಸದನವು ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್.ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.”